

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Базовий музичний інструмент

Освітній ступінь

Бакалавр

Курс	1
Семестр	1,2

Спеціальність

034 Культурологія

Освітня програма

Музична культурологія

Статус

Обов'язкова

ECTS	3
Годин	90
Індивідуальні заняття	34
Самостійна робота	56

Семестровий контроль

залік, екзамен

Інформація про викладача

ПІБ	Сбітняя Дар'я Володимирівна, викладач, кандидат мистецтвознавства
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=tFQDy74AAAAJ
e-mail	svitcult@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Ця навчальна дисципліна спрямована на подальший розвиток музичних здібностей студентів-культурологів в класі фортепіано. Сучасні зміни концептуальних орієнтирів і парадигм дозволили вийти на новий рівень комплексної професійної підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності "культурологія". Це передбачає інтегративні, міждисциплінарні зв'язки між спеціальністю та іншими предметами. Спричинена прагненням до гармонійного розвитку людської особистості, ця тенденція яскраво прокреслюється в сфері наукового осмислення музичної творчості як органічної частки та невід'ємної ланки культурно-історичного процесу в цілому. Саме музичне мистецтво надзвичайно впливає на весь духовний світ людини, надає цілісності сприйняттю життєвих, суспільних та культурних явищ. Тому особливі вимоги в сучасних умовах поставлені перед творчими ЗВО, зокрема музичними, що виховують фахівців порівняно молодого, але й, водночас надзвичайно актуального профілю музичних культурологів.

Вирішальна роль у справі навчання і виховання студентів музично-культурологічної спеціалізації належить спеціальним історико-теоретичним курсам. Проте, саме у

класіфортепіаномузикантів-культурологів відбувається формування практичних навичок та ключових форм процесу пізнання всього розмаїття форм музичного мистецтва. Різноманітність, послідовність та координованість цієї дисципліни з усім комплексом професійно-орієнтованих курсів є стратегічною направленістю даної програми. Така функція творчого балансу між теорією та практикою у класіфортепіано сприяє розвитку професіоналізму майбутніх фахівців, забезпечує ефективність подальшої праці в будь-якій сфері музичного та культурного життя.

Метою дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють професійними навичками самостійного опанування нових репертуарів шарів різноманітної вої жанрової палітри, необхідних для самостійної професійної діяльності в галузі культурології та педагогіки. Завдання курсу органічно впливають з поставленої мети, а саме, спрямовані на формування стилістичного та жанрового музичного мислення; вивчення композиційних закономірностей та інтонаційних особливостей музичного твору; розвиток образного мислення, музичного слуху та пам'яті; формування навичок самостійного опанування музичних текстів та читання з аркушу; розвиток виконавських навичок сольного та ансамблевого музикування тощо.

Репертуар студента-культуролога - основний навчальний і виховний комплекс, який нараховує велику кількість оригінальних опусів для фортепіано, а також камерно-вокальні, камерно-інструментальні, симфонічні твори та твори для музичного театру, що охоплюють різні стилі й жанри музичної творчості. Індивідуальний план студента формується за принципом зростаючої складності та базується на виконанні певних жанрів протягом учбового року: поліфонія, велика та мала форми, ансамбль або аккомпанемент. Особливу увагу приділяється творам українських авторів, творчість яких є невід'ємною часткою загальної світової культури.

Головним чином робота в класіфортепіано повинна бути спрямована на усвідомлення та творче втілення студентом змісту, форми і стилю досліджуваних творів, на оволодіння необхідними для здійснення цієї мети різноманітними засобами художньої майстерності. Робота над технікою, над подоланням піаністичних труднощів не повинна відокремлюватися від роботи над розкриттям змісту творів. Така робота надає можливість вільного оволодіння звуковидобуванням інструменту. Педагог повинен постійно виявляти і підтримувати творчу ініціативу студента, виховувати самостійне мислення у вирішенні художніх задач.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер Viber, Google Meet, Hangouts. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор), музичні інструменти тощо.

Перелік тем

МОДУЛЬ 1. КЛАВЕСИНИСТИ. Й.С.БАХ

Змістовний модуль 1

Контрольний урок

1. Один або декілька поліфонічних творів композиторів барокової доби у жанрі клавірної сюїти.
2. Один або декілька творів малої форми французьких композиторів-клавесиністів.

Змістовний модуль 2

Залік

1. Твір у формі старовинної або ранньокласичної сонати.
2. Кантілена п'єса за довільним стильовим вибором (ознайомлення з основними жанровими моделями фортепіанної мініатюри у творчості композиторів західноєвропейських національних шкіл XIX ст..

МОДУЛЬ 2. ВІДЕНСЬКА КЛАСИЧНА ШКОЛА. Й.ГАЙДН, В.МОЦАРТ.

Змістовний модуль 3

Контрольний урок

1. Твір великої форми Й.Гайдна або В.Моцарта.
2. Одна частина струнного квартету в ансамблевому виконанні в чотири руки композиторів періоду віденського класицизму.

Змістовний модуль4

Іспит

1. Одна або декілька п'єс (частин) з циклічних творів композиторів-класиків в ансамблевому виконанні в чотири руки
2. Твір малої форми українського композитора.

Форми та технології навчання

Основною організаційною формою є індивідуальний урок. Індивідуальне спілкування створює всі умови для всебічного вивчення і виховання кожного студента, дозволяє найбільш ефективно виявити творчі здібності студентів. Оцінка його психологічних і фахових особливостей пов'язана з конкретними педагогічними задачами і методами роботи. У залежності від поставленої навчальної задачі, до змісту уроку входять різні види роботи. Це розбір нового матеріалу, перевірка самостійної домашньої роботи, відпрацювання складних частин і технічних формул, повторення пройдених творів, підготовка до концертного виступу, контрольного уроку, читання нот з аркуша, ансамблеве музикування тощо.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Засвоєння учбово-програмного матеріалу	10
2.	Правильне розуміння стильових особливостей автора і твору, що виконується.	10
3.	Вільне володіння інструментом щодо звукової палітри, педалізації, подолання технічних труднощів.	20
4.	Відвідування занять	10
5.	Екзамен (залік)	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-

мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.